

vil vide, at naar Priserne paa Varer stiger saa stærkt, som de steg paa Cigarer og Vin ved den Beskatning, der fandt Sted i Fjor, vil Forbruget straks kaste sig over de billigere Kvaliteter, og disse vil hurtigt blive udsolgt. Forbruget maa derefter vende sig til de dyrere Kvaliteter. Vilde man f. Eks. tænke sig det foreliggende Lovforslag om Vin anvendt i et lukket Marked, saa vilde Forbruget hurtigt kaste sig over de billigste Vine til 6 Kr. Særlig Restaurationerne vilde af Hensyn til deres Forretning være nødsagede til at sikre sig disse Varer og hurtigt købe dem op, saaledes at Markedet vilde blive udtømt for de billige Varer. Forbruget vilde saa være nødsaget til at vende sig til de Vine, der vil koste ca. 11 Kr. Og nu vil Forbrugerne i Almindelighed ikke kunne smage væsentlig Forskel, fordi der ikke er større Forskel end den, der før var fra 1,25 Kr. til 1,50 Kr., og selv den meget kyndige Forbruger vil kun kunne smage en ringe Kvalitetsforskel. Begge Parter vil derfor sandsynligvis komme til det Resultat, at denne vældige Prisstigning op til 11 Kr. maa skyldes en Overtrædelse af Bestemmelserne, men det viser sig her, at det meget godt kan gaa rigtigt til, da det kun er begrundet i disse noget mærkelige Beskatningsregler. Derfor virker disse ogsaa i nogen Grad til at skabe Mistillid til Handelsstanden, en Mistillid, som fra mange Sider dyrkes stærkt i disse Tider.

Jeg skal herefter ganske kort omtale Beskatning af Brugsforeninger. Naar man tager i Betragtning, at der her er forelagt et Lovforslag om Beskatning af Aktieselskabers Formue — jeg vil hellere kalde det et Forslag om Afgift for at drive Virksomhed under Aktieselskabs Form —, og paa denne Maade den saakaldte Formue jo mindst bliver dobbelt beskattet, maa det noget undre, at man vedblivende vil opretholde den Uretfærdighed, som det er ikke at beskatte Brugsforeningerne, og jeg ved, at det har vakt megen Bitterhed hos de næringsdrivende, at denne Uretfærdighed stadig opretholdes. Denne Uretfærdighed træder mere frem, naar man tager i Betragtning, at en Forretningsmand, der af en eller anden Grund har været nødsaget til at drive sin Forretning under Aktieselskabsform, nu vil komme til at betale Skat af det samme Beløb to Gange, medens hans Konkurrent, Andelsselskabet, hverken direkte eller gennem sine Andelshavere betaler nogen som helst Skat af en Formue, der i Virkeligheden i mange Tilfælde er til Stede. I Opgangstider vil en Forretningsmand være

nødsaget til, naar han handler med Artikler, paa hvilke der er stærk Prisstigning, at lægge en Del af det Beløb, han faar ind, hen til Tab i Nedgangstider. Men medens et Andelsselskab kan henlægge et saadant Beløb uden nogen som helst Afkortning, vil Købmanden, særlig naar han driver Forretning under Aktieselskabsform, komme til at give 50 pCt. eller mere i Skat og komme til at svare Formueskat af den Rest, han lægger hen. Det medfører en Ulighed i Evnen til at staa imod i de kommende Tider, hvor man jo maa vente en Nedgang. Hertil kommer, at et saadant stort Andelsselskab — hvoraf vi har flere, som har kunnet lægge Millioner hen i disse Tider — meget ofte har en stor Arbejderstand, som lægger betydelige Udgifter paa den vedkommende Kommune, hvilke de næringsdrivende ogsaa skal være med til at betale. Og for den lille næringsdrivende, der har vanskeligt ved at klare sig og ved at betale de store Skatter, og som kun med den største Sparommelighed kan komme igennem, er det vanskeligt at forstaa, at et stort og rigt Andelsselskab skal være ganske fritaget for Skat. Det vilde derfor være en Ære for Andelsfolkene, om de vilde indrømme Rimeligheden af disse vore Krav. Jeg personlig nærer ingen Uvillie mod Andelsbevægelsen, jeg indrømmer, at den paa mange Omraader har løst og naturligt kan løse Opgaver paa en tilfredsstillende Maade, men Andelsbevægelsen maa ogsaa indrømme, at den har sin Begrænsning, og at ogsaa det frie Erhverv har sine Opgaver at løse. Jeg mener, at Konkurrencen mellem Andelsbevægelsen og Handelsstanden tidt fører til Dygtiggørelse af Handelsstanden, men Andelsbevægelsen maa ogsaa indrømme, at den har meget at lære af det selvstændige Erhverv. I „Andelsbladet“ ser man stadig Opfordringer fremsat om, at man skal indføre Reformen for at kunne følge med Handelsstanden, og man vil vel i de fleste Tilfælde se, at det er det selvstændige Erhverv, der bryder de nye Baner, og at det er Andelsbevægelsen, der følger i dets Fodspor. Derfor er det af Vigtighed for Samfundet, at der gives de næringsdrivende saadanne Kaar, at de med Dygtighed og Styrke kan udføre deres Samfundsopgave. Vi ønsker fra de næringsdrivendes Side ingen som helst Forrettighed, men vi mener, at vi har et rimeligt Krav paa at blive stillet paa lige Fod med Andelsbevægelsen. Derfor vil jeg slutte med indtrængende at anmode det høje Tings Medlemmer om med Velvillie og Forstaaelse at se paa de Følelser, der næres blandt de næringsdrivende i Anledning af